

POLITIET

Samferdselsdepartementet

Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Politidirektoratet

Deres referanse:
21/2915

Vår referanse:
21/183761 - 20

Dato:
01.02.2022

Politidirektoratets hørings svar - forslag til endring i forskrift om forenklet forelegg i vegtrafikksaker - oppjustering av bøtesatser

Innledning

Politidirektoratet viser til Samferdselsdepartementets høringsbrev av 20. desember 2021 med vedlegg. Høringsfristen er 1. februar 2022.

Politidirektoratet har forelagt høringen for Nordland, Oslo, Vest og Øst politidistrikt, samt Utrykningspolitiet.

Politidirektoratet har mottatt innspill fra samtlige. Mottatte innspill følger vedlagt dette høringssvaret.

Kort om høringen

Høringen gjelder forslag til endring i forskrift 29. juni 1990 nr. 492 om forenklet forelegg i vegtrafikksaker, med sikte på å øke bøtesatsen ved overtredelse av forbudet mot bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring med motorvogn, samt oppjustere bøtesatsene ved øvrige overtredelser i samsvar med utviklingen i konsumprisindeksen fra 2021 til 2022.

Politidirektoratets merknader

Utrykningspolitiet støtter ikke forslaget om å øke bøtesatsen, og viser i den forbindelse til at det antas å være en direkte sammenheng mellom bøtenivået og vedtakelsen av forenklete forelegg, noe som vil innebære vesentlig merarbeid for politiet og påtalemyndigheten dersom bøtenivået økes vesentlig.

Politidirektoratet støtter, i likhet med Oslo, Øst og Nordland politidistrikt forslaget om å heve bøtesatsen ved bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring med motorvogn fra 5 000 kr til 7 450 kr. Politidirektoratet viser i den forbindelse til innspill fra Oslo, Øst og Nordland politidistrikt og tiltrer deres begrunnelser.

Politidirektoratet

Post: Postboks 2090 Vika, 0125 Oslo
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Tlf: (+47) 23 36 41 00

Org. nr: 982531950
www.politiet.no

Både Utrykningspolitiet og Oslo politidistrikt har påpekt et behov for revidering av forskrift om forbud mot førers bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring med motorvogn for å søke å fjerne rettslige usikkerheter knyttet til den teknologiske utviklingen.

Politidirektoratet er enig med Utrykningspolitiet og Oslo politidistrikt i at det er behov for en revidering av denne forskriften. Politidirektoratet mener likevel ikke at en slik forskriftsendring bør stanse eller hindre forslaget om å heve bøtesatsene, men ønsker å fremheve at arbeidet med revidering av forskriften bør igangsettes så raskt som mulig.

Politidirektoratet støtter videre, i likhet med Øst og Nordland politidistrikt forslag om å oppjustere bøtesatsen for øvrige trafikkovertredelser som inngår i forskriften i tråd med konsumprisindeksen (KPI), og tiltrer i den forbindelse Øst og Nordland politidistrikts begrunnelser.

Med hilsen

Kristine Langkaas
Seksjonssjef

Kristin Munthe-Kaas
Saksbehandler

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg:

Høringsinnspill - Forslag til endringer i forskrift om forenklet forelegg i vegtrafikksaker - Oppjustering av bøtesatser - Øst politidistrikt

Høringsinnspill - Forslag til endringer i forskrift om forenklet forelegg i vegtrafikksaker - Oppjustering av bøtesatser - Oslo politidistrikt

Høringsinnspill - Forslag til endringer i forskrift om forenklet forelegg i vegtrafikksaker - Oppjustering av bøtesatser - Vest politidistrikt

Høringsinnspill - Forslag til endringer i forskrift om forenklet forelegg i vegtrafikksaker - Oppjustering av bøtesatser - Nordland politidistrikt

Høringsinnspill - Forslag til endringer i forskrift om forenklet forelegg i vegtrafikksaker - Oppjustering av bøtesatser - Utrykningspolitiet

Ulovlig bruk av mobiltelefon under kjøring - utfordringer mht. regelverk og kontrollvirksomhet

(3)

POLITIET

Politidirektoratet

politidirektoratet@politiet.no

ØST POLITIDISTRIKT

Deres referanse:
21/183761-4

Vår referanse:
21/183761- 6

Sted, Dato
Ski, 27. januar 2022

Høring - forslag til endringer i forskrift om forenklet forelegg i vegtrafikksaker - oppjustering av bøtesatser

Øst politidistrikt viser til høringsbrev fra Samferdselsdepartementet av 20. desember 2021 og oversendelse fra Politidirektoratet av 12. januar 2022 vedrørende forslag til endringer i forskrift om forenklet forelegg i vegtrafikksaker (oppjustering av bøtesatser).

Vi stiller oss bak forslaget om hevet bøtesats ved overtredelse av forbudet mot bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring med motorvogn, og tiltrer departementets begrunnelse. Det vil, som fremholdt av departementet, være vanskelig å anslå omfanget av en eventuell økning i antall overtredelser som blir bestridt, men den forventede preventive effekten av hevingen må uansett veie tyngst.

Likeledes tiltrer vi forslaget om en generell oppjustering av bøtenivået i forskrift om forenklet forelegg i tråd med konsumprisindeksen for å opprettholde bøtenes preventive effekt.

Med hilsen

Vibeke Schøyen
påtaleleder

Saksbehandler:
Politiadvokat Marthe Gaarder

Dokumentet er godkjent elektronisk.

ØST POLITIDISTRIKT

Post: Postboks 3390, 1402 Ski
E-post: post.ost@politiet.no

Tlf.: 64993000
Faks:

Org. nr.: 974760584
www.politi.no

Politidirektoratet

Pb 2090 Vika
0125 OSLO

OSLO POLICE DISTRICT

Deres referanse:
21/2915

Vår referanse:

Sted, Dato
Oslo, 27.01.2022

**HØRING – ENDRING I FORSKRIFT OM FORENKLET FORELEGG I
VEGTRAFIKKSAKER – OPPJUSTERING AV BØTESATSER.**

INNLEDNING

Det vises til brev fra Politidirektoratet (POD) av 20.12.2021 med fremleggelse av Samferdselsdepartementets høringsforslag om forslag til endring i forskrift av 29. juni 1991 nr. 492 om forenklet forelegg i vegtrafikksaker, med sikte på å øke bøtesatsen ved overtredelse av forbudet mot bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring motorvogn, samt oppjustere bøtesatsene ved øvrige overtredelser i samsvar med utviklingen i konsumprisindeksen fra 2021 til 2022.

Forslaget er blant annet begrunnet i et ønske om å øke etterlevelsen av forbudet mot mobilbruk under kjøring, og å opprettholde de øvrige bøtenes preventive og pønale effekt.

BAKGRUNN

Bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring ble uttrykkelig forbudt i Norge i 2000, da "forskrift om forbud mot førers bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring med motorvogn" trådte i kraft. Forskriften har hjemmel i vegtrafikkloven (vtrl.) § 23b. Bøtesatsen ble sist økt fra 1700 kr til 5000 kr den 1.1.2021, samtidig ble det også økt fra 2 til 3 prikker for overtredelsen.

Departementet skriver i forslaget punkt 3 at "som følge av reaksjonsskjerpelsen som foreslås må det påregnes en økning i antall overtredelser som vil bli bestridt, og dermed ikke avgjort ved forenklet forelegg. Disse forholdene vil måtte avgjøres ved vanlig forelegg, og eventuelt bringes inn for domstolene for endelig avgjørelse. Dette vil medføre økonomiske/administrative konsekvenser, som det er vanskelig å anslå omfanget av". POD ønsker, slik vi tolker høringsbrevet, en ytterligere uttalelse vedrørende dette.

Oslo politidistrikt

BEHOV FOR Å JUSTERE BØTESATSEN FOR BRUK AV HÅNDHOLDT MOBILTELEFON UNDER KJØRING OG ØKONOMISKE KONSEKVENSER AV DETTE

Uoppmerksomhet under kjøring er en betydelig risikofaktor i forhold til alvorlige trafikkulykker. Bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring medfører en økt risiko for at ulykker kan skje. Dette tilsier at det er ønskelig med en høy bøtesats for å sikre at forbudet har en forebyggende effekt slik at trafikksikkerheten på veiene økes.

En mulig konsekvens av å oppjustere bøtesatsen en gang til innen kort tid er at enda færre forenklede forelegg vedtas på stedet. Dette vil medføre en merbelastning for politiet, herunder påtale, ved at forholdene må avgjøres ved vanlig forelegg - eventuelt bringes inn for domstolene. Dette vil mest sannsynlig medføre økonomiske konsekvenser for politiet/påtale. Det har imidlertid etter vår mening gått for kort tid for å vurdere hvordan økningen etter at summen ble økt til 5000 kr har påvirket dette.

Belastningen på påtale i Oslo politidistrikt (OPD) er allerede svært høy. Det er derfor en fare for at noen av foreleggene som blir sendt til påtale blir henlagt. Vi anses derimot ikke denne risikoen så stor som ved forrige endring (fra 1700 kr til 5000 kr).

OPD mener uansett at uoppmerksomhet under kjøring ved bruk av mobiltelefon er en såpass betydelig risikofaktor at man bør sette opp satsen ytterligere. Som Samferdselsdepartementet har påpekt er også bruk av mobiltelefon, hensett til den høye skaderisikoen mobilbruk under kjøring innebærer, lite treffende med en bøtesats som ligger i nederste sjikt av forskriftens skala. Det er mer riktig å se hen til de mer alvorlige overtredelsene som forskriften omfatter, slik som kjøring på rødt lys eller med for kort avstand til forankjørende. Nevnte overtredelser, som har betydelig risikopotensial, fører pr. i dag til en bot på 6800 kr (som gitt den foreslåtte konsumprisjusteringen vil øke til 7450 kr). Dette vil reflektere bedre alvorlighetsgraden av regelbruddet sett opp mot andre trafikkovertridelser omfattet av forskriften.

ØKNING AV BØTESATSER GENERELT

Øvrige endringer i forskrift for forenklet forelegg i vegtrafikksaker i henhold til konsumprisindeksen har OPD ingen kommentarer til.

Øvrige satser som ikke er nevnt i høringsbrevet:

Kode 10 Kjøring på motorvei med kjøretøy som ikke får kjørt minimum 40 km/t, Trafikkreglene § 4 nr. 2 bøtelegges med kr 1800,-. Kode 03b Bruk av skilt 306,3 Forbud for alle traktorer og for motorredskap konstruert for fart mindre enn 40 km/t bøtelegges med kr 5850,-. Et skilt som ofte er satt opp i forbindelse med nettopp "Motorvei". Etter vårt syn burde overtredelse av kode 10 likestilles med kode 03b og bøtelegges med samme sats. (Ny sats kr 6000,-) OPD er kjent med at det har vært jobbet med "*Høring om forslag til endring knyttet til hastighetsforskjeller på veg*" sak POD 21/15461-4, uavhengig av utfallet av dette arbeidet, mener OPD at satsen for overtredelse av kode 10 og 03b uansett bør sidestilles.

KONKLUSJON

Oslo politidistrikt (OPD) støtter forslaget fra Samferdselsdepartementet om å øke satsen på overtredelse av forbudet mot bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring motorvogn da det

etter OPDs syn vil kunne redusere bruken av håndholdt mobiltelefon under kjøring, og derfor bedre trafikksikkerheten.

Forslaget vil gi en bedre allmenn- og individualpreventiv virkning enn bestemmelsene om bøtesats for bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring slik de er i dag.

OPPFØLGING

Ved utstedelse av forenklet forelegg manuelt/digitalt benyttes kode 12. Her henvises det til "Forbud mot bruk av elektronisk utstyr i motorvogn, vtrl. § 23b". "Forskrift om forbud mot føreres bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring med motorvogn" er hjemlet i denne paragraf.

Dagens moderne biler har fått mange digitale løsninger som minner om de man har på smarttelefoner. Bilene er ofte koblet til egne rutere som kommuniserer med omverden. Det blir benyttet skjermer som minner om datamaskiner hvor touch-teknologi også benyttes til å betjene bilens funksjoner på lik linje med hva vanlige brytere gjorde før. I den forbindelse er det oppstått usikkerhet om man kan bøtelegges for å benytte seg av bilens funksjoner knyttet til overtredelse av vtrl. § 23b. OPD ber derfor om klargjøring av overtredelse av vtrl. § 23b, eventuelt at overtredelse av kode 12 henviser direkte til "Forskrift om forbud mot føreres bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring med motorvogn".

Audun Kristiansen
Politiinspektør
Felles enhet for påtale

Saksbehandlere

Inge Frydenlund
Politioverbetjent spesialist

Bente Vengstad
Politiadvokat 2

POLITIET

Politidirektoratet

Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Vest politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

21/183761 - 12

26.01.2022

Høring - forslag til endringer i forskrift om forenklet forelegg i vegtrafikksaker - oppjustering av bøtesatser

I utgangspunktet er Vest pd enig i at økningen for håndholdt mobiltelefon er høy og kan få konsekvenser for avgjørelsen. Dersom flere velger å ikke vedta et forenklet forelegg og belastningen på etterforskning/påtale blir stor, vil dette kunne ha en negativ effekt.

Sett i sammenheng med bøtesatsene for andre lovbrudd (kjøring på rødt lys, vikeplikt mm) og farepotensialet for disse, kan det argumenteres for at bøtesatsen er på rett nivå.

Vest politidistrikt har ingen merknader til forslaget slik det går frem av høringsnotatet.

Med hilsen

Ola Akselberg*Politioverbetjent*

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vest politidistrikt

Post: Postboks 85, 6901 Florø
E-post: post.vest@politiet.no

Tlf: (+47) 55 55 63 00

Org. nr: 983998461
www.politiet.no

POLITIET

Politidirektoratet

Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Nordland politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

21/183761 - 10

24.01.2022

Høring - forslag til endringer i forskrift om forenklet forelegg i vegtrafikksaker - oppjustering av bøtesatser svar fra Nordland politidistrikt

Det vises til invitasjon til å inngi høringsinnspill av 12. januar 2022 til ovennevnte.

Nordland politidistrikt har gjennomgått forslaget, og kan tiltre dette. Det vises særlig til begrunnelse som gitt i høringsnotat som tiltres som begrunnelse for de foreslåtte endringer.

En økning av satsen for bruk av håndholdt mobiltelefon tiltres, da dagens bøtenivå ikke har hatt tilstrekkelig avskrekkende effekt. Det er i høringsnotatet antatt at det vil være flere som ikke aksepterer forenklet forelegg for slike overtredelser dersom bøtesatsene oppjusteres som foreslått. Vår erfaring er at de aller fleste som blir tatt for slike overtredelser godtar reaksjon, ettersom det normalt vil være avdekket på friske spor. En deler derfor ikke bekymringen om at dette skal utvikle seg til å bli en utfordring, tross økning av satsene.

Med hilsen

Stig Morten Løkkebakken

Politiinspektør

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Nordland politidistrikt

Post: Postboks 1023, 8001 BODØ
E-post: post.nordland@politiet.no

Tlf: (+47) 75 58 90 00

Org. nr: 983999999
www.politiet.no

Politidirektoratet

Postboks 2090 Vika
0125 Oslo

Utrykningspolitiet

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

21/183761 - 14

26.01.2022

Svar på høring - Forslag til endringer i forskrift om forenklet forelegg i vegtrafikksaker - oppjustering av bøtesatser

Innledning

Det vises til Samferdselsdepartementets (SD) forslag til endring i forskrift 29. juni 1990 nr. 492 om forenklet forelegg i vegtrafikksaker, knyttet til å øke bøtesatsen ved overtredelse av forbudet mot bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring, samt oppjustering av bøtesatsene ved øvrige overtredelser i samsvar med utviklingen i konsumprisindeksen fra 2021 til 2022.

Forslaget er begrunnet i et ønske om å øke etterlevelsen av forbudet mot mobilbruk under kjøring, og å opprettholde de øvrige bøtenes preventive og pønale effekt.

Utrykningspolitiets kommentarer

I høringsnotatet påpeker SD at det må påregnes en økning i antall overtredelser som vil bli bestridt, og dermed ikke avgjort ved forenklet forelegg. Disse forholdene vil måtte avgjøres med ordinært forelegg, og eventuelt bringes inn for domstolene for endelig avgjørelse. Mannskaper i UP har i en spørreunde gitt uttrykk for at de allerede fra sist økning (1.1.2021) erfarer at flere ønsker å prøve saken i retten. Dette underbygger antakelsen om at det er en direkte sammenheng mellom bøtenivået og vedtakelsen av forenklede forelegg, noe som altså vil innebære vesentlig merarbeid for politiet og påtalemyndigheten dersom bøtenivået økes vesentlig.

Dette bør i tillegg sees i sammenheng med at forskrift om forbud mot førers bruk av håndholdt mobiltelefon under kjøring med motorvogn (mobiltelefonforskriften) er under revidering. Forskriften har ikke holdt tritt med den teknologiske utviklingen, og sammenholdt med de strenge bevisskravene i straffesaker, har dette gjort at det er utfordringer knyttet til kontrollvirksomheten, oppnåelse av positive påtaleavgjørelser og i siste instans domfellelse i retten. Ved revideringen av forskriften vil man forhåpentligvis fjerne en god del av de rettslige usikkerhetene som foreligger i dag, og gjøre håndhevingen av regelverket enklere. Usikkerhet mht. tolkning av forskriften har blant annet resultert i at Høyesterett de siste to årene har

Utrykningspolitiet

måtte tolke forskriften og blant annet ta stilling til hva som anses å være "under kjøring" og hva som er "betjening av mobiltelefonens funksjoner".

For nærmere beskrivelse av utfordringer knyttet til bruk og tolkning av mobiltelefonforskriften vises til vårt brev til Samferdselsdepartementet datert 10.3.2020 (vedlagt).

Mobilbruk i trafikken

Veikantundersøkelse på mobilbruk

Utrykningspolitiet gjennomførte i 2019 en vegkantundersøkelse av ulovlig bruk av mobiltelefon. Totalt ble det gjennomført 118 timer telling av totalt 42406 passerte kjøretøy. Samlet resultat av undersøkelsen viste at 3,6 % brukte mobiltelefon ulovlig, hvorav halvparten for prating og halvparten for teksting/lesing.

I 2021 ser vi en relativt stor nedgang i antall forenklede forelegg utstedt for ulovlig bruk av mobiltelefon. Utrykningspolitiet planlegger å gjennomføre en ny veikantundersøkelse i perioden mars-mai 2022. Denne vil gi en indikasjon på om ulovlig bruk av mobiltelefon har gått ned, eller om nedgangen i antall forenklede forelegg også kan skyldes andre forhold.

Forenklede forelegg gitt for ulovlig mobilbruk

2014	17 443
2015	18 595
2016	19 821
2017	18 141
2018	16 950
2019	16 365
2020	17 375
2021	13 624

Utrykningspolitiets samlede vurdering

Særlig sett hen til utsiktene til vesentlig merarbeid for politiet og påtalemyndigheten ved en vesentlig økning av bøtesatsene, og at det er betydelige utfordringer knyttet til bruken av nåværende mobiltelefonforskrift, er det Utrykningspolitiets oppfatning at man med fordel kan avvente en så kraftig økning av bøtesatsen for ulovlig bruk av mobiltelefon under kjøring inntil man har nyere data vedrørende etterlevelsen av regelverket og inntil forskriften er revidert.

Når det gjelder oppjustering av satsene for forenklede forelegg generelt knyttet til utviklingen i konsumprisindeksen (KPI) fra 2021 til 2022, har Utrykningspolitiet ikke noe å bemerke.

Mvh

Knut Smedsrud
Sjef for Utrykningspolitiet